Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 10 (260) ◆ Четвер, 23 січня 1992 року ◆ Ціна 15 коп. (Передплатникам 5 коп.).

2

СВЯТЕ ПОЧУТТЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ

У Києві розпочав роботу Конгрес українців суверенних держав колишнього СРСР

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Справді, як було точно підмічено на Конгресі, сьогодні світ відкриває для себе ще один материк з доброю і ніжною назвою — Україна. І більш як півтори тисячі учасників, що приїхали на цей представницький форум з незалежних держав, які виникли на руїнах більшовицької імперії, якоюсь мірою також відкривають для себе цей дивовижний український материк, нещадно нищений протягом століть різними колонізаторами. Адже дух свободи, соборності й державності, якого не зрікався наш народ навіть у найтяжчі часи своєї історії, зійшов сьогодні над Україною. Над молодою державою, де надані рівні громадянські права кожній людині, де створюються однакові можливості для духовного розвитку усіх національностей, для яких українська земля стала рідною.

(Закінчення на 2-й стор.).

НА ПОРОЗІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ

Сили Військової ради Грузії просуваються в глиб західної частини республіки. За інформацією з Поті, там відбувся 10-тисячний мітинг, учасники якого заявили, що не пустять в місто війська тимчасового уряду. Це була їхня відповідь на вимогу властей скласти зброю до 20 години за місцевим часом. Як повідомив мер Поті Барамідзе, він домовився провести переговори з командуванням частин Військової ради, які стоять на підступах до міста.

Але пізніше стало відомо, що зустріч між представниками тимчасового уряду і прихильниками Гамсахурдіа не мала успіху. В місті почалася стрілянина і паніка. «Якщо хоч один житель загине, то розпочнеться тривала громадянська війна»,— заявив прес-секретар потійської префектури Курідзе.

Тим часом агентство Рейтер повідомило, що сили Військової ради захопили місто Абаш. При цьому загинуло п'ять чоловік — противників Гамсахурдіа.

СТАБІЛІЗАЦІЯ ЧИ РЕАНІМАЦІЯ?

З закликом створити міжнародний фонд стабілізації карбованця виступив заступник голови російського уряду Гайдар. На сторінках газети «Файненшл таймс» він також заявив, що Росія робить перші вагомі кроки на шляху до радикальної економічної реформи. Але, на його думку, потрібно стабілізувати грошову одиницю, щоб уникнути неконтрольованого зростання зарплати і цін.

ЗМІЦНЮЮТЬ ВІДНОСИНИ

Політичну і економічну ситуацію в республіках Прибалтики обговорювали в Лондоні під час зустрічі глава литовського парламенту Ландсбергіс і прем'єр-міністр Великобританії Мейджор. Під час триденного візиту Ландсбергіс буде присутній на відкритті нового посольства Литви в Лондоні і виступить з доповіддю про відносини Заходу з Прибалтійськими державами.

ДЛЯ МЕТАЛУРГІЙНОГО КОМПЛЕКСУ

Для забезпечення роботи металургійного комплексу України буде закуплено за кордоном у рамках зовнішніх товарообмінних операцій на 647,2 мільйона доларів магнезитового порошку, коксівного вугілля і коксу. Провести цю операцію Кабінет міністрів доручив Мінекономіки і Держметалургпрому з участю фірми «Укрзовнішпромтехобмін».

3

ГЛАСНІСТЬ ДУШАТЬ ЧИНОВНИКИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ САБОТУЄ ДЕРЖАВНУ ПРОГРАМУ ПІДТРИМКИ ПРЕСИ...

6 7

Закон України

ПРО ПОДАТОК НА ДОБАВЛЕНУ ВАРТІСТЬ

Закон України

ПРО АКЦИЗНИЙ ЗБІР

4

АРМІЯ «ПОЗЕЛЕНІЄ»

Як ми вже повідомляли, в Києві відбувся семінар, у якому взяли участь працівники Мінприроди України, начальники та старші інспектори інспекцій з охорони природного середовища військових округів, противоповітряної оборони й авіації Міністерства оборони України, Чорноморського військового флоту, Міністерства внутрішніх справ, Служби національної безпеки і Національної гвардії України.

ПІДПИСАНО ВАЖЛИВІ УКРАЇНСЬКО-ІРАНСЬКІ ДОКУМЕНТИ

До краю був насичений важливими зустрічами і розмовами одноденний візит міністра закордонних справ Ірану Алі Акбара Велаяті в Україну. Гість був прийнятий Президентом України Л. Кравчуком.

Комплекс питань, пов'язаних з економічним і науково-технічним співробітництвом між Україною і Ісламською Республікою Іран, був обговорений під час розмови Алі Акбара Велаяті з першим віце-прем'єр-міністром України К. Масиком. Сторони приділили головну увагу проблемам, що стосуються реалізації підписаної урядами України, Азербайджану і Ірану спільної угоди про співробітництво в галузі використання нафти і газу. Зокрема, мова йшла про можливості одержання Україною вже цього року нафти і газу з Ірану. Не виключено, що в майбутньому через нашу країну проходитимуть газо- і нафтопроводи, по яких сировина з Ірану піде в Європу. Говорилось також про те, що Україна могла б взяти участь у будівництві метрополітену в Ірані. Добрі перспективи відкриваються і для співробітництва з використанням можливостей Чорноморського і Азовського пароплавств.

Алі Акбар Велаяті підкреслив важливість переговорів, що пройшли в Кабінеті міністрів України. На підставі зустрічей і розмов, які відбулися у нас з представниками української сторони, сказав він, ми створили спільну комісію, яка вивчатиме і аналізуватиме проблеми економічного співробітництва. Вже найближчим часом ми маємо намір обмінятися представницькими делегаціями, члени яких продовжуватимуть роботу над цими проблемами.

Відбулась також зустріч Алі Акбара Велаяті з міністром закордонних справ України А. Зленком. Міністри висловили взаємне прагнення до розвитку політичних і дипломатичних відносин між нашими країнами. Під час зустрічі міністр закордонних справ України передав Алі Акбару Велаяті список полонених і тих, хто пропав безвісти під час війни в Афганістані. У списку прізвища 79 чоловік, які призивались у Радянську армію з території України. Міністр від імені керівництва України попросив іранську сторону подати допомогу в їх розшуку і звільненні. Іранська сторона з розумінням поставилась до цього прохання і дала обіцянку максимально посприяти у цьому важливому питанні.

Після завершення візиту було підписано важливі українсько-іранські документи. Міністри закордонних справ України і Ірану підписали протокол про встановлення дипломатичних відносин у повному обсязі між двома державами. Вони також підписали Декларацію про принципи і основні напрями відносин між Україною і Ісламською Республікою Іран. Алі Акбар Велаяті і міністр економіки України А. Мінченко підписали меморандум про взаєморозуміння між Україною і Іраном, що стосується економічного і промислового співробітництва.

Ісламська Республіка Іран і Україна, відзначив Алі Акбар Велаяті, вступили в період активного співробітництва. В ході цього візиту ми зробили важливий практичний крок до відкриття нашого посольства в Києві — призначили Тимчасового повіреного в справах Ірану в Україні. Сподіваємось, що в найближчому майбутньому Україна також відкриє своє посольство в Тегерані.

Олексій ТРОЦЕНКО,
кор. Укрінформ.

Указ Президії Верховної Ради України

Про відповідальність за виготовлення з метою збуту та збут підроблених купонів багаторазового використання

У зв'язку з введенням в обіг купонів багаторазового використання і з метою їх захисту від злочинних посягань у період дії цих купонів Президія Верховної Ради України **постановляє:**

1. Установити, що виготовлення з метою збуту, а також збут підроблених купонів багаторазового використання

— караються позбавленням волі на строк від трьох до десяти років з конфіскацією майна.

Ті ж дії, вчинені повторно, за попереднім зговором групою осіб або організованою групою,

— караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна.

2. Установити, що попереднє слідство у справах про злочини, передбачені статтею 1 цього Указу, провадиться слідчими органів внутрішніх справ.

Справи про зазначені злочини розглядаються районними (міськими) народними судами.

3. Указ набирає чинності з моменту його опублікування.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
21 січня 1992 року.

До візиту в Україну державного міністра, міністра закордонних справ Франції

Сьогодні в Україну прибуває з офіційним візитом державний міністр, міністр закордонних справ Франції Ролан Дюма.

Р. Дюма народився 1922 р. у Ліможі в родині державного службовця. Закінчив юридичний факультет Паризького університету, економічний факультет Лондонського університету, Вищу паризьку школу східних мов. Адвокат, журналіст. Учасник руху Опору. З 1972 р. — член Французької соціалістичної партії, входить до Керівного комітету ФСП.

У 1956 р. обраний до парламенту, відтоді неодноразово переобирався. В 1986—1987 рр. був головою Комісії у закордонних справах Національних зборів. Обіймав посади міністра в європейських справах (1983—1984 рр.) і міністра зовнішніх зносин (1984—1986 рр.). У травні 1988 р. призначений державним міністром, міністром закордонних справ. В червні 1991 року перебував у Києві з офіційним візитом.

Вільно володіє англійською, німецькою та італійською мовами. Вивчав іспанську, китайську і російську. Автор ряду книг.

Одружений, має трьох дітей.

Прес-центр МЗС України.

ДЛЯ ВРОЖАЮ-92

З метою забезпечення в 1992 році потреб сільського господарства у засобах захисту рослин Кабінет міністрів України доручив Міністерству сільського господарства і Державному комітетові по хімічній, нафтохімічній промисловості та медичних препаратах з участю акціонерного товариства «Украгробізнес» до 25 січня 1992 р. укласти з іноземними фірмами контракти на закупівлю в цьому році в кредит засобів захисту рослин і компонентів для їхнього виробництва на загальну суму 350 млн. доларів США.

Для погашення валютних кредитів буде вишукано можливість реалізації на експорт відповідної продукції.

Імпортні засоби захисту рослин реалізуватимуться колгоспам, радгоспам, іншим агропромисловим формуванням, а також селянським (фермерським) господарствам в обмін на валютоокупну продукцію.

ЗАНЕПОКОЄНІ

У Латвії проживає понад 92 тисячі українців. З 1988 року в цій прибалтійській державі діє культурно-освітнє товариство «Дніпро», засновано українську школу, почали працювати культурно-економічний центр та латвійсько-українське акціонерне товариство «Золоті ворота».

Наприкінці минулого року у Ризі відбулися всеалатвійські збори українців. На них прийнято звернення української громади до Верховної Ради та уряду України, в якому, зокрема, говориться:

— Звертаємося до Верховної Ради та уряду України з проханням про термінове встановлення дипломатичних відносин з Латвією. Насамперед слід звернути увагу на питання про громадянський статус українців — жителів Латвії — з метою забезпечення їхніх прав та свобод. Багатьох з нас занепокоїло прийняття у першому читанні Верховною Радою Латвійської Республіки закону про громадянство. У цьому законі передбачена дискримінація представників національних меншин, які приїхали у Латвію після червня 1940 року. Крім того, прийнято ряд інших актів, що ставлять багато приїжджих у скрутне становище (наприклад, постанова про припинення обміну житла, що перешкоджає бажаючим переселитися на Україну).

Сподіваємося, що встановлення дипломатичних відносин, консульська діяльність сприятиме мирному розв'язанню складних питань життя українців у Латвії.

СВЯТЕ ПОЧУТТЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

— Водночас, на жаль, ми змушені визнати,— сказав у своєму виступі на Конгресі Президент України Л. Кравчук,— що українці, які живуть поза межами України, передусім на території держав колишнього Союзу, фактично були позбавлені своєї національної школи, театру, кіно, радіо, телебачення, можливості користуватися українськими бібліотеками. Практично для них не випускалися рідною мовою книги, газети, журнали.

Нині завдяки активізації зусиль українських культурних товариств ми спостерігаємо деякі позитивні зрушення в цій справі. Але самих цих зусиль явно замало, враховуючи багатомільйонну українську громаду в республіках колишнього Союзу.

Ми свідомі того, наскільки складною є ця проблема, яких зусиль вимагатиме від нас її розв'язання. Тут багато буде залежати від координації і розважливості дій, від мудрості і наполегливості всієї української спільноти. Але не тільки. Певні надії ми покладаємо на розвиток ідей, що їх закладено в основу співдружності незалежних Держав, принципи взаємності, на яких будуються наші двосторонні угоди з суверенними державами колишнього Союзу.

Але і сама Україна подбає про своїх братів, які опинилися за її межами. Зокрема є намір створити єдиний національний інформаційний простір. Щоб кожний українець у будь-якому регіоні колишнього Союзу мав змогу слухати й дивитися програми українського радіо та телевізійних станцій. Треба знайти кошти й можливості для забезпечення українською книгою, українськими підручниками, українською періодикою бібліотек, шкіл і культурних центрів у районах, де компактно проживають наші земляки. Є й інші конкретні намітки.

Після доповіді заступника Голови Уряду України С. Комісаренка, співдоповідей голови ради Товариства зв'язків з українцями за межами України І. Драча, голови Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка П. Мовчана та директора Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка АН України М. Жулинського слово взяли делегати.

На брифінгу, який відбувся у прес-центрі Конгресу, гостю з берегів Неви Т. Лебединську, запитали, як ставиться тамтешня міська влада до українства?

— Чому місцева мерія нічого не робить у місті для української культури? — сказала Тетяна Миколаївна. — Та вона нічого не робить і для російської. А ви хочете, щоб мерія дбала про українську. Ось німці, фіни, євреї роблять. Чому? Бо їхні держави стоять за ними, всіляко допомагають. І коли ви заглянете на Невський проспект, то побачите, що усі вони мають і свої крамниці, і свої культурні центри. А коли я взялася за організацію українського релігійного центру в Санкт-Петербурзі, то Україна мене не підтримала.

У роботі Конгресу беруть участь Голова Верховної Ради України І. Плющ, Прем'єр-міністр України В. Фокін, керівники політичних партій та рухів, міністри України, діячі науки та культури, представники різних релігійних конфесій.

І все ж таки: скільки українців живе у східній і західній діаспорах? На Конгресі називали різні цифри: від 12 до 15 мільйонів. Та й хто сьогодні дасть точну довідку з цього приводу.

Але відрадно, що ми згадали про тих братів і сестер, яких доля розкидала по світу, що ми зробили крок назустріч один одному, що ми взяли в свої воскресаючі серця отой клич, з яким сучасні українські демократи руйнували бастіони останньої імперії — «Єдність! Єдність! Єдність!».

А бути єдність, а з нею — Правда і Воля — житиме Україна. І пам'ятатиме про своїх дітей, розкиданих по світах.

Отож, повторимо вслід за нашим Президентом: будемо мати за честь називатися громадянами України!

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

ПОЛІПШИТИ ВИДАЧУ КУПОНІВ

Під головуванням віце-прем'єр-міністра України О. І. Слєпічева відбулося чергове засідання Урядової комісії по оперативному вирішенню питань, пов'язаних із введенням в обіг купонів багаторазового використання. Зокрема розглянуто причини незадовільного стану із видачею купонів, головною з яких є низька організація цієї важливої роботи з боку підприємств, організацій та комерційних банків. Так, за інформацією Національного банку України досі населенню видано лише половину суми купонів, необхідних для видачі у січні. Міністерства і відомства, комерційні банки разом з органами місцевої влади мають терміново вжити всіх можливих заходів, щоб забезпечити видачу купонів у встановлених на січень обсягах.

Міністерству торгівлі України доручено розглянути питання про створення магазинів для малозабезпечених верств населення і можливого зниження цін на товари у цих магазинах.

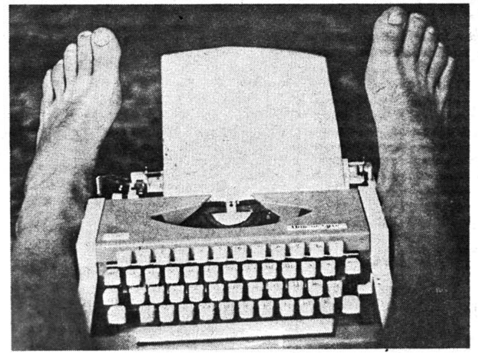
Внесено деякі зміни до інструкції про порядок видачі населенню купонів. Так, до переліку продукції, що продається за карбованці, внесено й уцінені товари, реалізовані у спеціальних підприємствах торгівлі. Мінімальною сумою купонів, що видаються на дітей, домогосподаркам, громадянам на повному держутриманні, демобілізованим, звільненим з роботи, військовослужбовцям строкової служби, курсантам військових училищ, встановлено 300 карбованців.

Урядова комісія звернулася до Держхімпрому України вжити негайних заходів до забезпечення харчових підприємств целофановою плівкою для ковбасних виробів, щоб не створювалося напруження з їх випуском.

Прес-служба Прем'єр-міністра України.

ГЛАСНІСТЬ ДУШАТЬ ЧИНОВНИКИ

Сьогодні преса незалежної України перебуває в кризовому стані. Паперу немає, договори на його поставку ще не укладені. Ціна на папір невідома. Вартість поліграфічних послуг зросла в п'ять-шість разів. Не відстають від поліграфістів і зв'язківці. Тож не дивно, що багатьом виданням доводиться зменшувати періодичність і обсяг. У більшості творчих колективів редакцій немає впевненості, чи вийде газета завтра, післязавтра, і що взагалі з нею буде через місяць, два. Адже якщо виходити з реалій сьогодення, то вартість річної передплати має підскочити до 300—600 карбованців. А хіба це по кишені основній масі населення! Безперечно одне — за рідким винятком майже всі періодичні видання підійшли до межі фінансового краху. Отже, коли кажуть, що в ринкових умовах виживає сильніший, то преса не виняток. Саме з такого запитання й почалася наша розмова з головою Постійної комісії Верховної Ради України з питань гласності та засобів масової інформації Миколою СПИСОМ.

ЖУРНАЛІСТСЬКЕ ЖИТТЯ: І ГОЛІ, І БОСІ, І ЗАРОБИТИ НЕ ДАЮТЬ — ПАПЕРУ НЕМАЄ.

Фото Олекси ВАЩЕНКА.

— У чомусь я можу з цим погодитись. Адже інформація, як і будь-який товар, користується попитом, якщо відповідає певним запитам і стандартам. Безперечно, стисла, правдива, слушна, доказова, переконлива інформація приверне увагу читачів, і видання, які друкуватимуть її, виживуть.

Але треба враховувати, що в нас далеко не ринок. У нас перехідний період. Тому на цей період ставлення до преси не може бути класично ринковим. Проблему виживання газет не можна перекладати тільки на плечі трудових колективів. Своє плече має підставити і держава.

Якщо не підтримати незалежні видання, де засновниками є трудові колективи редакцій, то це призведе до монополії на пресу. І якщо вчора цю монополію мала комуністична партія, то завтра її вже матимуть органи влади і управління. Можуть назавжди щезнути видання, яким ми зобов'язані формуванням історичних, культурних традицій, становленням демократії.

До речі, не треба затуляти очі й на те, що сьогодні існує економічна блокада української преси. Це дає можливість колишнім центральним, а сьогодні в основному російським виданням, дезинформувати читачів про процеси, які відбуваються на Україні. Мільйони громадян позбавлено щоденної, об'єктивної інформації, а по суті — зв'язку із державою. Це ще раз підтверджує, що держава має захистити право своїх громадян на інформацію.

— Який же вихід із становища, що склалося? Що робить у цьому плані парламент, уряд країни?

— У вересні минулого року на пропозицію нашої комісії Верховна Рада прийняла постанову, згідно з якою Кабінет міністрів до кінця 1991 року мав розробити і ввести в дію систему державної підтримки преси. На жаль, до цього часу цю постанову не виконано.

Заходи, які запропонувала наша комісія і Держкомпреси, блокуються в Кабінеті міністрів, насамперед, Мінекономіки і Мінфіні. Другий місяць візуються в цих відомствах різні варіанти постанови уряду. Відчувається, що державні чиновники не зацікавлені знайти шляхи розв'язання проблеми. Вони намагаються так сформувати пункти постанови, щоб потім нічого не робити. Наприклад, у своїх пропозиціях ми записали чітко — виділити Держкомпресі України два мільйони інвалютних карбованців для закупівлі фототехнічних плівок, офсетних пластин та інших поліграфічних матеріалів. У останній редакції проекту постанови записано щось на кшталт «розглянути пропозицію щодо придбання за кордоном валюти». Мінекономіки відмовляється внести у постанову пункт про розробку міністерством програми створення власної бази для випуску паперу, поліграфічного обладнання й матеріалів.

Мінфін погоджується дати мінімальну дотацію тільки газетам Рад, категорично протестуючи, щоб у постанові записати «періодичні видання». А відтак дотації не поширюватимуться на журнали.

— Одне слово, у нинішньому останньому варіанті проект постанови уряду — це зразок довершеного бюрократичного витвору на кшталт: «Розглянути, активізувати, вивчити»... Багато води, а мало конкретики. До речі, у пропозиціях вашої Комісії і Держкомпреси був пункт, де йдеться про звільнення від податку з обороту і прибутку редакцій газет і журналів, засновниками яких є Ради народних депутатів, міністерства та відомства, трудові колективи, якщо рентабельність не перевищуватиме 40 відсотків. Чи збереглося це формулювання? А також те, де Мінекономіки пропонувалося забезпечити газети і журнали папером для продажу вроздріб на рівні 25 відсотків від накладу.

— Ні, все це знівелювалося в Кабінеті міністрів. Якщо уряд затвердить цей «шедевр», який нікого ні до чого не зобов'язує, то користі від нього не буде.

— І комісія з цим погоджується?

— Звичайно, що ні. Ми звернулися за підтримкою до Президента, шукаємо й інші заходи впливу на уряд, щоб він виконував постанову парламенту. Водночас докладаємо всіх зусиль, щоб Верховна Рада якнайшвидше прийняла Закон про пресу, де передбачено систему державних заходів з підтримки преси, правовий і соціальний захист журналістів.

Між іншим, такий підхід до розв'язання проблем преси та інших засобів масової інформації характерний не тільки для урядового рівня, а й для влади на місцях. Приміром, всім зрозуміло, що може дати для становлення і утвердження незалежної України поінформованість про наші справи за кордоном. Тому ще минулого року Президія Верховної Ради вирішила створити на базі республіканського відділення колишнього АПН українське агентство «Новини». Але воно до цього часу не працює. Чому? Як повідомили у Київському виконкомі, постанова Президії Верховної Ради України... суперечить інструкції комунальників. Свого часу будинок, збудований на кошти АПН, було передано у безстрокову оренду українському відділенню АПН, яке після проголошення Акта про незалежність України є правонаступником цієї споруди. Постановою Президії Верховної Ради агентство «Новини» створюється на базі відділення АПН. Здавалося б, усе ясно. Але виконком апелює до інструкції комунальників... Справа ж стоїть на місці.

Розмову вів **Леонід БРОВЧЕНКО,** **економічний оглядач «Голосу України».**

В комісіях Верховної Ради України

ЖИТИ СТАЛО ВЕСЕЛІШЕ, АЛЕ ГІРШЕ

ТАКИЙ ВИСНОВОК НАПРОШУЄТЬСЯ ПІСЛЯ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ З ПИТАНЬ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАЦІ, НА ЯКОМУ ЙШЛОСЯ ПРО ЗАХОДИ УРЯДОВОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ І ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ УКРАЇНИ ЗА УМОВ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ЦІН.

Життя справді повеселішало — по-перше, ціни стрибають так стрімко, така плутанина з карбованцями, що мимоволі починає прорізатися гумор навіть у тих, кому зовсім не до сміху. По-друге, у магазинах почали з'являтися, здавалося б, давно «вимерлі» товари, наприклад, меблеві гарнітури. Покупці очам не йняли віри, налітали і... «пролітали»: за дерев'яні вироби тепер треба платити не «дерев'яними», а купонами (тих, що нам видали на душу населення, вистачить хіба на кухонний ослінчик). Але все-таки людям приємно — можна ходити до меблевого магазину, як до театру: є на що подивитися, є з чого посміятися.

Не треба, принаймні, впадати в розпач від того, що життя стало гіршим: завтра воно може стати зовсім поганим. Приблизно такими словами «втішив» міністр праці Михайло Каскевич. Найближчим часом люди одержать компенсацію за минулі місяці, і велика грошова маса (в карбованцях і купонах), за підрахунками спеціалістів, утричі більша від тієї, яка була в листопаді, призведе до остаточного спустошення нашого ринку. Підвищення ж цін супроводжується зниженням виробництва — це економічна аксіома, підкреслив міністр. А з неї випливає соціальна — за таких умов для оптимізму немає підстав.

Обіцяне урядом посилення соціально-економічної захищеності населення за умов лібералізації цін та введення в обіг купонів багаторазового використання викликає явний скепсис. Запровадження купонів, зокрема, нині захищає не наш споживчий ринок від інших держав, а товари від наших таки співвітчизників. Як уже говорилося напочатку: і хочеться, і колеться — хто може купити «стінку» за кілька тисяч купонів. А немає попиту — може й не бути пропозиції, тобто зростає загроза ще більшого спаду виробництва.

— Мінімальна пенсія не може бути меншою за мінімальний споживчий бюджет, — заспокоюють державні поборники соціального захисту, і вкотре вже обдурюють: виявляється, в нашій Україні не визначено вміст мінімального споживчого кошика. А немає цієї основи основ соціальної політики — за який соціальний захист можна говорити? Найбідніші будуть приречені на вимирання, а захисники цього й не помітять.

Багато тривог у людей викликає доля заощаджених ними грошей. Адже те, що нині коїться в ощадбанках, нагадує масовий психоз. Людей ніби спеціально тримають у цьому стані, не «спускаючись» до роз'яснень і заспокоєнь. Державний рекет і годі!

Нарікати на дії уряду, здається, стало модним заняттям. Втім, це заняття належить до найпопулярніших навіть у розвинутих країнах. Віце-прем'єр Олег Слєпічев дав зрозуміти присутнім на засіданні, що Кабінет міністрів, усупереч нашим уявленням про його роботу, не дрімає. Створена Урядова комісія інтенсивно сушить голову над пошуками виходу з надзвичайно заплутаного лабіринту політичних, економічних і соціальних проблем. Не виключене запровадження надзвичайного економічного стану, як це зроблено в Естонії. Навіть за свободу нам доведеться платити за «комерційними» цінами — політична ситуація навколо нашої країни ще більше загострює економічне і соціальне становище народу. Його можна полегшити, — сказав віце-прем'єр. — Для цього треба будувати нашу економіку так, щоб не залежати від політики Росії.

Наприклад, Україна має надзвичайно вигідне географічне положення: через її територію пролягають автотраси та залізниці на Захід. Чому б не брати за проїзд нашою територією мито у твердій валюті, так само, як за використання наших морських портів?

...Депутати висловили близько десяти пропозицій, які передбачають негайний захист малозабезпечених верств населення за нинішніх умов, і передали їх до Кабінету міністрів для відповідного реагування.

Людмила КОХАНЕЦЬ, спеціальний кореспондент «Голосу України».

ДО УВАГИ ФЕРМЕРІВ УКРАЇНИ

Готуються до виходу в світ загальнополітична газета «Фермер України» і журнал «Український фермер» — видання Асоціації фермерів України.

Досі адміністративно-командні структури на місцях ведуть широку кампанію проти фермерського руху. Люди місяцями (якщо не сказати роками) оббивають пороги кабінетів голів колгоспів, директорів радгоспів, голів сільських і районних Рад, аби «вирвати» передбачені законами України 50—100 гектарів земель для ведення фермерського господарства. Окремі відчайдухи «виривають» 2—10 гектарів неугідь. Проте таких зухвальців дуже і дуже мало. А от техніку «вирвати» взагалі майже неможливо.

Питань, на які шукаємо і, вірю, знайдемо відповіді, не перерахувати!

Вільні підприємці на землі України, пишіть про наболіле до редакцій нових видань.

Адреси: Київ, вул. Воровського, 22, к. 521, Асоціація фермерів України; 262000, Житомир, вул. Любарська, 9/10, редакція газети «Фермер України», редакція журналу «Український фермер».

Яків ЗАЙКО.

Телеграфним рядком з Полтави

ГАРАНТУЄ «ГАРАНТ»

Лубенські промислові підприємства — заводи «Агроремаш», «Комунар», «Комсомолець» та ковдрово-повстяна фабрика — об'єдналися в асоціацію «Гарант». Мета — вижити в хаосі економічної кризи та гіперінфляції.

ДІЛО — ТРУБА

Колектив Полтавського гірничо-збагачувального комбінату спорудив міні-завод по виготовленню труб найходовіших діаметрів у області. Це перше подібне підприємство на Полтавщині.

МОВА І АРМІЯ — ЄДИНІ

При Полтавському гарнізонному Будинку офіцерів діють курси вивчення української мови. Їх «рейтинг» настільки високий, що на них стали переходити навіть слухачі з популярного у всі часи гуртка англійської мови.

ІДЕ ГОГОЛЬ ДО КИТАЮ

Повноліття від дня «народження» теплохід «Николай Гоголь» Чорноморського морського пароплавства відсвяткував на шляху до портів Китаю. Всього ж за 18 трудових років він побував у 48 країнах світу. І хто б з іноземців не опинився на його борту, обов'язково відвідував судновий музей, присвячений Миколі Васильовичу, з фотовітринами краєвидів Полтавщини.

ТАМ ЇХ І З'ЇДЯТЬ

В обмін на високоурожайне насіння буряків Яреськівський цукрозавод поставив одній німецькій фірмі мелясу. За кордоном з неї виготовлять цукерки. Мабуть, там їх і з'їдять.

Григорій ГРИНЬ.

Кримінальна хроніка

НОКАУТ НА ТРИ РОКИ

Днями майже половина складу Менського райвідділу внутрішніх справ не з'явилася на роботу. Працівники міліції прийшли на засідання народного суду, щоб висловити обурення діями нарсудді, прокурора, які не стали на захист їхнього колеги. Погрожували навіть страйком. Зрозуміти співробітників РВВС можна: автоінспектор ДАІ І. Панферов сам звернувся до прокуратури як потерпілий, мовляв, його побили. І все ж суд встановив, що працівники міліції причин для страйку не мають. Як підтвердили свідки, старшина-проводив «виховну роботу» з головним механіком МДБУ А. Сіриковим боксерським нокаутом. Потерпілий із струсом мозку, тілесними ушкодженнями пробув 67 діб у лікарні, до того ж втратив права водія, відповідальну роботу, став безробітним.

За перевищення службових повноважень і рукоприкладство І. Панферова позбавлено волі на три роки.

Екологія

АРМІЯ «ПОЗЕЛЕНІЄ»

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Відкриваючи цей семінар, міністр охорони навколишнього природного середовища Ю. Щербак показав офіцерам і журналістам велику карту колишнього СРСР, яку йому дали американські стратеги в Пентагоні. На тій карті позначено всі місця, де розміщені військові об'єкти. Їх багато. Але найбільше — на території України. В нашій республіці військові частини, об'єкти й полігони займають 700 тисяч гектарів землі і 300 тисяч гектарів лісів.

У багатьох селах України, біля яких розміщені військові частини, стала непридатною для вживання вода в колодязях. Самовільно вирубують ліси. Тисячі тонн отруйних речовин скидають в Севастопольську бухту. Рвуть землю й повітря страшні вибухи в центрі державного природного заповідника «Медобори» на Тернопільщині. Падають бомби біля кордону Чорноморського біосферного заповідника, піднімаючи з гнізд на крило сотні тисяч птахів... Вже багато десятиліть триває неоголошена війна армії з природою України.

І ось тепер, коли наша республіка стала незалежною державою, коли вона створює власну армію, — цьому безумству настав час покласти край. Як у всіх цивілізованих країнах, для військових розробляються правові природоохоронні норми, створюються спеціальні екологічні інспекції для контролю за їх додержанням. Для цього, зокрема, і в Мінприроди України створено режимну інспекцію, яку очолює генерал-майор запасу І. Смирнов.

В роботі семінару взяли участь відповідальні працівники Мінприроди України — В. Костицький, В. Сіренко, А. Педос, В. Скрипник та інші. Отже, після цієї зустрічі з'явилася надія, що армія суверенної України стане «зеленішою». І від цього її авторитет тільки зросте.

Микола ХРІЄНКО,
оглядач з питань екології «Голосу України».

ЖИВ ПОМІЩИК ГОРБАЧОВ...

Про що говорять

Розвалився Союз. Здав свої повноваження його перший і останній Президент. А на географічній карті Донеччини лишається назва: «Горбачово-Михайлівка». Тож поповзли чутки, що населений пункт якимось чином пов'язаний з «батьком перебудови», адже родовід Михайла Сергійовича, як відомо, починається з України. Чи не його, мовляв, ім'я закарбували запопадливі чиновники в назві цього селища?

— У Горбачово-Михайлівці проживає лише півтисячі чоловік, — повідав завідуючий кафедрою історіографії Донецького держуніверситету, один із авторів багатотомного видання «Історія міст і сіл України» Р. Данилович-Лях. — Підпорядковане селище Моспінській міській Раді, яка, в свою чергу, входить до території обласного центру. Хочу розчарувати тих, хто пов'язує історичну назву з іменем Михайла Сергійовича, адже справжні її «батьки» — російські поміщики Горбачови. Один із перших цього роду ходив ще з царем Петром на Азов, за що й одержав споконвічні козацькі землі. За часів Катерини, руйнівниці славної Запорозької Січі, неподалік від Горбачових стояв у дозорі кінний роз'їзд Михайлова. Так і поєдналися ці два прізвища...

Нині про селище можна сказати, що воно, певне, забуте Богом. Але не будемо звалювати все на Всевишнього, адже не з його вини Горбачово-Михайлівка потрапила в розряд неперспективних.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

ПРОДУКТИВНІ ПОЛІГОНИ

Реалії

Чому б і ні? Щодо харчу, в усякому разі, у командування Одеського військового округу впевненість досить тверда: армія може сама себе прогодувати. Треба лише налагодити роботу підсобних аграрних господарств.

У прес-центрі повідомили такі факти: нині майже кожна тутешня військова частина має своє підсобне господарство, звідки й одержує до солдатського котла чималий додаток продуктів, насамперед — м'яса. Успішно діють сім армійських радгоспів. За минулий рік вони виробили близько 43 тисяч тонн зерна, 2,5 тисячі тонн м'яса, 30 мільйонів яєць, 4 тисячі тонн олії, чимало овочів та фруктів. Радгоспи — високорентабельні, тут одержано 9 мільйонів карбованців прибутку. Слід при цьому зауважити, що більшу частку отієї продукції воїни-аграрії виростили на полігонних землях.

У нинішньому році військова рада округу вирішила не тільки нарощувати виробництво різноманітної сільськогосподарської продукції, а й забезпечувати більш поглиблену її переробку. Для цього відкривається ряд нових цехів.

Чи справа армії вирощувати хліб, відгодовувати худобу? Та в обстановці політичних пристрастей і господарсько - економічних реформ, коли держава, будьмо відвертими, не в змозі дати достатком продовольства своїм воїнам, такий підхід, мабуть, виправданий. Бо ж іще полководці минулого попереджали, що забезпечення солдата харчем — один із найголовніших чинників його боєздатності.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Вперше

НАШЕ «ДІЛО» — БЛИЖЧЕ ДО ТІЛА

Нова газета України «Діло» вийшла в світ разом з ринком і одразу ж простягнула своїм потенційним партнерам (не просто читачам!) молоду дужу руку. Навіть у першому номері не було традиційних солодких різдвяних казочок. І це зрозуміло, адже засновниками видання стали Акціонерне товариство «Концерн-Електрон», Спілка економістів України та інші не менш поважні інституції. Газета чітко заявила про свої наміри: утвердження здорового глузду, компетентності, природне бажання бути першим, багатим, економічно вільним, захист людей діла від політиків, бюрократів і ледацюг, люмпенської заздрості (не плутати із соціальною справедливістю). Мільйон не подаруємо, але підкажемо, як його можна чесно заробити, як утриматися на плаву в ринковій жорстокій стихії.

Підприємці всіх рівнів, обравши в партнери «Діло», отримають максимум практичної інформації, експертних оцінок, порад, методик, тощо. Нині «Діло» — єдина оперативна ділова газета України, яка виходить тричі на тиждень. А час, як відомо, це теж гроші. Рекламна служба «Діла» пропонує довгострокові договори, а також новий вид послуг — регулярну появу фірмового знака на своїх сторінках.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Добра вість

КОЛУМБ ІЗ МАРІУПОЛЯ

П'ятдесятирічний капітан із Маріуполя Іван Кириченко успішно завершив унікальний перехід через осінньо-зимову Атлантику. Протягом 127 днів відважний українець подолав на яхті «Блюз» 7500 морських миль і пришвартувався в американському порту Майамі. Свою перемогу над водною стихією Кириченко приурочив 500-річчю відкриття Америки Колумбом. Одним із перших сміливого підкорювача океану поздоровив Президент України Леонід Кравчук.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

ПОГОДА

23—24 січня на Україні буде переважно без опадів. Вітер північно-західний, 5—12 метрів на секунду. Температура вдень від 6 градусів морозу до 1 тепла, вночі 2—8 градусів морозу, у західних і східних областях подекуди до 13 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень переважно без опадів. Вітер північно-західний, 7—12 метрів на секунду, поривчастий. Температура від 4 градусів морозу до 1 тепла.

ДОСТОЄВСЬ[...] І ВОЛИН[...]

Пошуки

Років двадцять тому студент Ленінградського університету Борис Сайчук почав вивчати творчість Ф. Достоєвського. Збираючи по крихітці все, що належало до роду великого письменника, він дійшов висновку, що його корені беруть початок саме на Волинському Поліссі.

— У другій половині чотирнадцятого століття, коли Москва готувалася до рішучого опору Золотій Орді, татарський перебіжчик Аслан-Челебі прийняв підданство російського князя і поселився біля міста Боровська, — розповів Б. Сайчук, нині науковий співробітник Луцького історико-культурного заповідника. — Через деякий час онуки Аслана, які не отримали спадщини, подалися на Пінське Полісся, що входило до складу литовських земель. Одному з них, боярину Данилу Івановичу, за вірну службу пожалувано на «вічне володіння» кілька сіл, в тому числі Достоєве над Прип'яттю. Від назви цього села і походить його прізвище. Пізніше Достоєвські бу[...]

[...] ли довіре[...] зя Андрі[...] 1604 роц[...] кий праці[...] Овруцьки[...] довід вол[...]

Вивчаю[...] нти в Ки[...] рис Трох[...] Андрій, [...] хорунжий [...] жовнірів [...] спалив О[...] переслі[...] кіннота. І[...] ім'я якої[...] снв се[...] Секунь[...] кий район[...] днього ш[...]

— Післ[...] Досто[...] збулися [...] сказав Бо[...] часів вон[...] щанського[...] Отже, бл[...] ра Михай[...] Брацлавщ[...] ми пре[...] роду на У[...]

Луцьк.

Театральна афіша

ВІЗИТ НА ПЕРІ[...]

Кому не відомо, що театр починається з вішалки? Проте навіть коли гардеробниця оголосила, що «номерків немає і не передбачається», ми рішуче переступили поріг залу. Адже прийшли не «на гардеробницю», а «на Камбурову», «на Новикову», «на Віктюка»,.. які обіцяли бути на благодійних вечорах, влаштованих у Київському оперному театрі новонародженою асоціацією «Київтеатр». Та вимкнули світло, і вкотре підтвердилося: театр, який не поважає глядача у гардеробі, не поважає його і в залі.

Скажуть: причому театр, якщо гості були не на висоті? Та хіба ж не організатори вечорів відповідають за те, з чим завітали до київського глядача запрошені ними знаменитості, як і за те, що багато хто з них взагалі не з'явився, хоча і був оголошений в афіші? Проте не[...]

[...] помітно[...] на облич[...] ли Рушк[...] Цимбал, [...] ідеєю ак[...] ає зібра[...] ланти К[...] тербурга[...] чали роз[...] щиро п[...] Олену К[...] коли не[...] професій[...] до її кол[...] ли на [...] ту на[...] серцю, [...] починав [...] р'єру в[...] могилу[...] них за [...] ша — [...] ний. А [...] має пра[...] ливе до[...] й потім [...] честь те[...]

М[...]
Київ.

Бліц-інтерв'ю

ХОЧ ДИТИНА Й ОД[...]

Рівно рік сплило відтоді, як народний депутат України Лариса Скорик у відкритому ефірі благословила справді жіночу радіопрограму «Берегиня». За цей малий проміжок часу відбулися сотні зустрічей з цікавими людьми — політологами, науковими діячами, письменниками і композиторами, які започаткували щиру розмову з радіослухачами про нелегке життя жінки у наш неспокійний час. Передача одержала несподівано широке визнання.

— Зізнаюсь, навіть не чекала, — розповідає її ведуча Таїсія Косенко. — Але відгук наших жінок виявився таким палким, що на роковини передачі вирішили зустрітися у музеї Марії Заньковецької, познайомитися ближче, поспілкуватися.

— І на кого ви чекаєте?

— Н[...] ставник[...] ху, чека[...] зу укра[...] мало ко[...] багатод[...] тей з М[...] кого то[...] врешті-[...]

— І[...] матиме[...]

— Н[...] все від[...] нки пр[...] користь[...] просил[...] тів, а[...] «Либід[...] метоло[...] зустріч[...]

— Н[...]

Київ[...]

Вперше

НАШЕ «ДІЛО» — БЛИЖЧЕ ДО ТІЛА

Нова газета України «Діло» вийшла в світ разом з ринком і одразу ж простягнула своїм потенційним партнерам (не просто читачам!) молоду дужу руку. Навіть у першому номері не було традиційних солодких різдвяних казочок. І це зрозуміло, адже засновниками видання стали Акціонерне товариство «Концерн-Електрон», Спілка економістів України та інші не менш поважні інституції. Газета чітко заявила про свої наміри: утвердження здорового глузду, компетентності, природне бажання бути першим, багатим, економічно вільним, захист людей діла від політиків, бюрократів і ледацюг, люмпенської заздрості (не плутати із соціальною справедливістю). Мільйон не подаруємо, але підкажемо, як його можна чесно заробити, як утриматися на плаву в ринковій жорстокій стихії.

Підприємці всіх рівнів, обравши в партнери «Діло», отримають максимум практичної інформації, експертних оцінок, порад, методик, тощо. Нині «Діло» — єдина оперативна ділова газета України, яка виходить тричі на тиждень. А час, як відомо, це теж гроші. Рекламна служба «Діла» пропонує довгострокові договори, а також новий вид послуг — регулярну появу фірмового знака на своїх сторінках.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львів.

Добра вість

КОЛУМБ ІЗ МАРІУПОЛЯ

П'ятдесятирічний капітан із Маріуполя Іван Кириченко успішно завершив унікальний перехід через осінньо-зимову Атлантику. Протягом 127 днів відважний українець подолав на яхті «Блюз» 7500 морських миль і пришвартувався в американському порту Майамі. Свою перемогу над водною стихією Кириченко приурочив 500-річчю відкриття Америки Колумбом. Одним із перших сміливого підкорювача океану поздоровив Президент України Леонід Кравчук.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

ПОГОДА

23—24 січня на Україні буде переважно без опадів. Вітер північно-західний, 5—12 метрів на секунду. Температура вдень від 6 градусів морозу до 1 тепла, вночі 2—8 градусів морозу, у західних і східних областях подекуди до 13 градусів морозу.

По Київській області сьогодні вдень переважно без опадів. Вітер північно-західний, 7—12 метрів на секунду, поривчастий. Температура від 4 градусів морозу до 1 тепла.

ДОСТОЄВСЬКИЙ І ВОЛИНЬ

Пошуки

Років двадцять тому студент Ленінградського університету Борис Сайчук почав вивчати творчість Ф. Достоєвського. Збираючи по крихітці все, що належало до роду великого письменника, він дійшов висновку, що його корені беруть початок саме на Волинському Поліссі.

— У другій половині чотирнадцятого століття, коли Москва готувалася до рішучого опору Золотій Орді, татарський перебіжчик Аслан-Челебі прийняв підданство російського князя і поселився біля міста Боровська, — розповів Б. Сайчук, нині науковий співробітник Луцького історико-культурного заповідника. — Через деякий час онуки Аслана, які не отримали спадщини, подалися на Пінське Полісся, що входило до складу литовських земель. Одному з них, боярину Данилу Івановичу, за вірну службу пожалувано на «вічне володіння» кілька сіл, в тому числі Достоєве над Прип'яттю. Від назви цього села і походить його прізвище. Пізніше Достоєвські були довіреними особами князя Андрія Курбського. В 1604 році Ярош Достоєвський працював підстаростою Овруцьким. Він і поклав родовід волинської лінії.

Вивчаючи архівні документи в Києві та Луцьку, Борис Трохимович з'ясував, що Андрій, луцький повітовий хорунжий, на чолі польських жовнірів улітку 1648 року спалив Острожець, коли його переслідувала козацька кіннота. Інший Достоєвський, ім'я як[illegible] невідоме, примусив св[illegible] кріпак[illegible] села Секунь[illegible]нині Ста[illegible]вижівський район) пограбувати сусіднього шляхтича в Буцині.

— Після розподілу Польщі Достоєвські збідніли, позбулися власного герба, — сказав Борис Сайчук. — З тих часів вони перейшли до міщанського і духовного стану. Отже, близькі предки Федора Михайловича, які осіли на Брацлавщині, були останніми представниками цього роду на Україні.

[illegible]огдан БЕР[illegible]ТА.
Луцьк.

Театральна афіша

ВІЗИТ НА ПЕРИФЕРІЮ

Кому не відомо, що театр починається з вішалки? Проте навіть коли гардеробниця оголосила, що «номерків немає і не передбачається», ми рішуче переступили поріг залу. Адже прийшли не «на гардеробницю», а «на Камбурову», «на Новикову», «на Віктюка».., які обіцяли бути на благодійних вечорах, влаштованих у Київському оперному театрі новонародженою асоціацією «Київтеатр». Та вимкнули світло, і вкотре підтвердилося: театр, який не поважає глядача у гардеробі, не поважає його і в залі.

Скажуть: причому театр, якщо гості були не на висоті? Та хіба ж не організатори вечорів відповідають за те, з чим завітали до київського глядача запрошені ними знаменитості, як і за те, що багато хто з них взагалі не з'явився, хоча і був оголошений в афіші? Проте непомітно [illegible]уло зо[illegible]еженості на обличчях ведучих Миколи Рушковського та Тетяни Цимбал. Загіпнотизовані ідеєю акторського братства, яке зібрало на одній сцені таланти Києва, Москви, Петербурга, вони ніби не помічали розчарування залу, де щиро прийняли хіба що Олену Камбурову, котрій ніколи не зраджує почуття професійної гідності. Що ж до її колег, їхні виступи несли на [illegible] явні о[illegible]ки візиту на [illegible]риферію. [illegible], милу серцю, бо багато хто з них починав свою акторську кар'єру в Києві, але й невимогливу. Чи можна бути до них за це в претензії? Душа — інструмент свавільний. А ось від театру глядач має право чекати на шанобливе до себе ставлення. Та й потім — честь глядача є честь театру...

Марина ДЯТЛОВА.
Київ.

Бліц-інтерв'ю

ХОЧ ДИТИНА Й ОДНОЛІТОК...

Рівно рік спливло відтоді, як народний депутат України Лариса Скорик у відкритому ефірі благословила справді жіночу радіопрограму «Берегиня». За цей малий проміжок часу відбулися сотні зустрічей з цікавими людьми — політологами, науковими діячами, письменниками і композиторами, які започаткували щиру розмову з радіослухачами про нелегке життя жінки у наш неспокійний час. Передача одержала несподівано широке визнання.

— Зізнаюсь, навіть не чекала, — розповідає її ведуча Таїсія Косенко. — Але відгук наших жінок виявився таким палким, що на роковини передачі вирішили зустрітися у музеї Марії Заньковецької, познайомитися ближче, поспілкуватися.

— І на кого ви чекаєте?

— Насамперед на представників чудової статі Руху, чекаємо на жінок «Союзу українок», малого підприємства «Марія», яке чимало корисного робить для багатодітних сімей, на гостей з Москви — з українського товариства «Славутич», врешті-решт, на киянок.

— **Інакше кажучи, ювілей матиме ділове забарвлення?**

— Не тільки. Ми зробимо все від нас залежне, щоб жінки провели час не тільки з користю, а й залюбки. Запросили з філармонії артистів, ансамбль бандуристок «Либідь», навіть лікаря-косметолога...

— **І на коли призначена зустріч?**

— На сьогодні о 17.00.

Сергій СЕРГІЄНКО.
Київ.

Ласкаво просимо

ТО ХТО З НАС ІДЕЙНИЙ?

Днями Україну відвідали пані Хелен Синклер — президент асоціації канадських банкірів та пан Білл Вілбурн — координатор Центральної європейської банківської програми. Вони привезли з собою програму, завдяки якій нашу банківську систему за два роки можна привести до загальноєвропейського рівня.

Пан Білл Вілбурн представляє канадську організацію управлінської допомоги. Організація налічує 3 тисячі 500 спеціалістів, які надають консультативну допомогу країнам, що опинилися у кризовому стані. Представники працюють у 50 країнах світу, зокрема у країнах Балтії та в Україні. Консультації майже безкоштовні: 75 відсотків витрат несе сам консультант, дорогу в обидва кінці — 20 відсотків витрат — сплачує канадський уряд, а країна-замовник відшкодовує лише п'ять відсотків. А саме — платить за проживання консультанта, за його харчування та видає невеличку суму на кишенькові витрати. Причому все — у власній валюті, в даному разі — у карбованцях. Замовлень в організації, отже, не бракує. З нашого боку замовником виступив Градобанк. Саме з його співробітниками і провели два дні фахівці з Канади. Задля чого ці люди працюють безкоштовно? Ось що говорить пан Вілбурн:

— У нашій організації працюють в основному пенсіонери, які мають високу кваліфікацію і досить енергії, щоб приносити людям користь. Особисто я маю доволі грошей і від консультацій отримую моральне задоволення.

А пані президент Синклер додала:

— При щорічному тестуванні службовців серед інших запитань анкети є й таке: «Чи берете ви участь у благодійницькій діяльності?»

З гостями зустрілась Катерина ВОРОНЕНКО.

P. S. Під час перебування у Києві гості мали бесіду з міністром зовнішньоекономічних зв'язків України В. Кравченком.

Отакої!

НОВА МОСКОВСЬКА ІНІЦІАТИВА

На адресу Міністерства культури України з Москви від колишнього міністра культури СРСР Губенка надійшла факсограма з пропозицією створити виконавчий орган СНД на чолі з «Головою Ради міністрів культури Незалежних Держав». Чи це плани тільки екс-міністра, чи пробний шар для реанімації центру, покаже майбутнє. Але буде не дивно, якщо за цією московською ініціативою надійде пропозиція ввести штатну одиницю «Президента Ради президентів Незалежних Держав».

Георгій БУРСОВ, керівник прес-служби Міністерства культури України.

«ЦЕ — ІСТОР

У дипломатичних колах

Продовжуємо друкувати інтерв'ю керівникі[...] представництв у Києві тих держав, які вже вст[...] тичні відносини з суверенною Україною. Сього[...] мовник — Генеральний консул Федеративної [...] чина у Києві Хеннеке Граф фон БАССЕВІТЦ.

— **Чим викликаний цей крок з боку ФРН? Чи зміняться відносини між нашими країнами, набувши нового статусу?**

— Рішення уряду Федеративної Республіки є результатом аналізу й оцінки суспільно-політичних процесів в Україні. Ми постійно стежили за ними, особливо протягом минулого року. Зокрема, за тим, як втілювалася в життя Декларація про суверенітет України. Маю на увазі справді вікопомний Акт про незалежність, референдум, який яскраво засвідчив прагнення народу України.

Отже, ігнорувати результати референдуму було б нереалістично. Ми повинні уважно прислухатися до волі мільйонів ваших співвітчизників, які вирішили жити у суверенній державі. Тому ФРН після активних консультацій з нашими політичними союзниками прийняла рішення про визнання України. Чому саме в такий спосіб? Тому, що уряд ФРН вважає, що це питання має не двосторонній, а загальноєвропейський масштаб.

Хочу підкреслити, що серед наших європейських партнерів ми були першими, хто зробив цей важливий крок — виз[...] незалежну [...]жаву. Вико[...] процедури [...] перейти від[...] лежності [...] дипломатичн[...] це, у свою [...]гу двом на[...] вести справ[...] ним повнова[...]

Якщо ж [...]ки про дип[...] загальну ст[...] наш курс м[...]гічний напр[...]дянського С[...] існує, Феде[...]ліка провод[...] спрямовану [...]публіку — [...]лишньої стр[...] і про «чисту[...] економіку, [...] безпеки тощ[...]

Отже, вс[...] раніше вирі[...] переговори [...] Москвою, в[...] інший «мар[...] Київ. Ми [...] юридичному[...]ступницею [...] але, водноча[...] залежні дер[...] подвійну [...] правонаступ[...] суверенні [...]тесь, в істор[...]ляються ви[...]

Вісті з інформаційних фронтів СН[...]

ЧИ ПРИСТОЙНЕ РОС[...]

Душанбе

Припинити трансляцію передач Російсь[...] на території Таджикистану зажадав народ[...] публіки мулла Хайдар-заде, який очолює од[...] четей. Виступаючи на сесії таджицького [...] сказав, що до цього рішення його спонука[...] стойностей на екрані».

Як відомо, кілька місяців тому представники мусульманських громад вимагали від тоді ще Центрального телебачення вилучити з передачі «На добраніч, діти!» Хрюшу, вигляд якого викликав непристойні почуття у прихильників ісламу. Що саме конкретно засмучує правовірних мусульман, цього разу мулла Хайдар-заде не повідомив. Легко здогадатися, однак, що до такого роду непристойностей тут відносять не тільки занадто безсоромні сцени в ліжку, а й також усе те, що хоча б віддалено нагадувало про секс. Обурен[...]кликає, нап[...]

Поділяюч[...] мірою крити[...] а тепер — [...]бачення, пар[...]жикистану [...]валися отак [...] заборону на[...]кви. На про[...] Верховної [...]редано на р[...] комітетів. Ч[...] і належить [...] відповідають[...]диціям зраз[...] її пропагує [...]

До офі[...] справа може[...]

«ВИД» не пройде

В Узбекистані не показано програму «ВИД», що включала сюжет про Тельмана Гдляна. Перед тим, як перекрити канал, Узбецька телерадіокомпанія надіслала до телестудії «Останкіно» спеціальну депешу. В ній говориться, що виступ Гдляна, який «добре дався взнаки» в республіці, принижує честь і гідність узбецького народу. Гдлян — одна з найпарадоксальніших фігур нашого часу. Діяльність його групи, що видається Росією за приклад мужності й справедливості, в Узбекистані сприймається як справжній геноцид.

Зульфія РАСУЛІ.

І В Н[...]

Єреван

З початку [...] щатах черго[...] гострої енер[...] передач. Мі[...] все ж розщ[...]жуть виріши[...] у такій ситу[...] ще більше [...] «Комсомоль[...] видавництва [...]цими газета[...] в тому, що, [...] ні минулого [...] вом московс[...]ставок у Ві[...]ліки. Таким [...] з усього, па[...]тично відір[...]ками, котрі с[...] в сьогодні [...]

Ласкаво просимо

ТО ХТО З НАС ІДЕЙНИЙ?

Днями Україну відвідали пані Хелен Синклер — президент асоціації канадських банкірів та пан Білл Вілбурн — координатор Центральної європейської банківської програми. Вони привезли з собою програму, завдяки якій нашу банківську систему за два роки можна привести до загальноєвропейського рівня.

Пан Білл Вілбурн представляє канадську організацію управлінської допомоги. Організація налічує 3 тисячі 500 спеціалістів, які надають консультативну допомогу країнам, що опинилися у кризовому стані. Представники працюють у 50 країнах світу, зокрема у країнах Балтії та в Україні. Консультації майже безкоштовні: 75 відсотків витрат несе сам консультант, дорогу в обидва кінці — 20 відсотків витрат — сплачує канадський уряд, а країна-замовник відшкодовує лише п'ять відсотків. А саме — платить за проживання консультанта, за його харчування та видає невеличку суму на кишенькові витрати. Причому все — у власній валюті, в даному разі — у карбованцях. Замовлень в організації, отже, не бракує. З нашого боку замовником виступив Градобанк. Саме з його співробітниками і провели два дні фахівці з Канади. Задля чого ці люди працюють безкоштовно? Ось що говорить пан Вілбурн:

— У нашій організації працюють в основному пенсіонери, які мають високу кваліфікацію і досить енергії, щоб приносити людям користь. Особисто я маю доволі грошей і від консультацій отримую моральне задоволення.

А пані президент Синклер додала:

— При щорічному тестуванні службовців серед інших запитань анкети є й таке: «Чи берете ви участь у благодійницькій діяльності?»

З гостями зустрілась Катерина ВОРОНЕНКО.

P. S. Під час перебування у Києві гості мали бесіду з міністром зовнішньоекономічних зв'язків України В. Кравченком.

Отакої!

НОВА МОСКОВСЬКА ІНІЦІАТИВА

На адресу Міністерства культури України із Москви від колишнього міністра культури СРСР Губенка надійшла факсограма з пропозицією створити виконавчий орган СНД на чолі з «Головою Ради міністрів культури Незалежних Держав». Чи це плани тільки екс-міністра, чи пробний шар для реанімації центру, покаже майбутнє. Але будемо не дивно, якщо за цією московською ініціативою надійде пропозиція ввести штатну одиницю «Президента Ради президентів Незалежних Держав».

Георгій БУРСОВ, керівник прес-служби Міністерства культури України.

«ЦЕ — ІСТОРИЧНИЙ КРОК»

У дипломатичних колах

Продовжуємо друкувати інтерв'ю керівників дипломатичних представництв у Києві тих держав, які вже встановили дипломатичні відносини з суверенною Україною. Сьогодні наш співрозмовник — Генеральний консул Федеративної Республіки Німеччина у Києві Хеннеке Граф фон БАССЕВІТЦ.

— Чим викликаний цей крок з боку ФРН? Чи змінятьcя відносини між нашими країнами, набувши нового статусу?

— Рішення уряду Федеративної Республіки є результатом аналізу й оцінки суспільно-політичних процесів в Україні. Ми постійно стежили за ними, особливо протягом минулого року. Зокрема, за тим, як втілювалася в життя Декларація про суверенітет України. Маю на увазі справді вікопомний Акт про незалежність, референдум, який яскраво засвідчив прагнення народу України.

Отже, ігнорувати результати референдуму було б нереалістично. Ми повинні уважно прислухатися до волі мільйонів ваших співвітчизників, які вирішили жити у суверенній державі. Тому ФРН після активних консультацій з нашими політичними союзниками прийняла рішення про визнання України. Чому саме в такий спосіб? Тому, що уряд ФРН вважає, що це питання має не двосторонній, а загальноєвропейський масштаб.

Хочу підкреслити, що серед наших європейських партнерів ми були першими, хто зробив цей важливий крок — визнав Україну як незалежну суверенну державу. Виконання відповідної процедури робить можливим перейти від визнання незалежності до встановлення дипломатичних відносин. А це, у свою чергу, дасть змогу двом нашим державам вести справи як рівноправним повноважним партнерам.

Якщо ж говорити не тільки про дипломатію, а про загальну стратегію дій, то наш курс має такий стратегічний напрям: оскільки Радянського Союзу як такого не існує, Федеративна Республіка проводитиме політику, спрямовану на кожну республіку — суб'єкт цієї колишньої структури. Йдеться і про «чисту» політику, і про економіку, питання взаємної безпеки тощо.

Отже, всі проблеми, які раніше вирішувалися через переговори між Бонном і Москвою, відтепер матимуть інший «маршрут»: Бонн — Київ. Ми заявили, що в юридичному плані правонаступницею Союзу є Росія, але, водночас, інші нові незалежні держави виконують подвійну функцію — і як правонаступниці СРСР, і як суверенні країни. Погодьтесь, в історії не часто трапляються випадки, коли розпадаються такі конгломерати, як Радянський Союз. Звичайно, цей факт примусив виробити до себе відповідний підхід як з боку Заходу, так і з боку ООН.

Щодо України, то ми не бачимо особливо складних проблем. У першу чергу, це стосується ядерної зброї. Ми цілком довіряємо тезам, які висловлені з цього приводу Верховною Радою України і вашим урядом. Що ж до економіки, то ми не збираємося арифметично ділити наші плани на всіх членів СНД. Повторюю, ФРН орієнтуватиметься на кожну республіку. Тим більше, що Україна розробляє чітке власне законодавство в цій галузі.

Отже, будемо реалістами і почнемо працювати на новому, вищому рівні відносин між Німеччиною і Україною.

Інтерв'ю провів Володимир САВЦОВ.

Вісті з інформаційних фронтів СНД

ЧИ ПРИСТОЙНЕ РОСІЙСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ?

Душанбе

Припинити трансляцію передач Російського телебачення на території Таджикистану зажадав народний депутат республіки мулла Хайдар-заде, який очолює одну з великих мечетей. Виступаючи на сесії таджицького парламенту, він сказав, що до цього рішення його спонукає «безліч непристойностей на екрані».

Як відомо, кілька місяців тому представники мусульманських громад вимагали від тоді ще Центрального телебачення вилучити з передачі «На добраніч, діти!» Хрюшу, вигляд якого викликав непристойні почуття у прихильників ісламу. Що саме конкретно засмучує правовірних мусульман, цього разу мулла Хайдар-заде не повідомив. Легко здогадатися, однак, що до такого роду непристойностей тут відносять не тільки занадто безсоромні сцени в ліжку, а й також усе те, що хоча б віддалено нагадувало про секс. Обурення в багатьох викликає, наприклад, аеробіка.

Поділяючи тією чи іншою мірою критику Центрального, а тепер — Російського телебачення, парламентарії Таджикистану проте не наважувалися отак відразу накласти заборону на передачі з Москви. На пропозицію Голови Верховної Ради питання передано на розгляд одному з комітетів. Членам останнього і належить визначити, чи відповідають таджицьким традиціям зразки поведінки, що їх пропагує Російське ТВ.

До офіційної заборони справа може не дійти, оскільки подальша трансляція передач з Москви викликає великий сумнів. Республіка неспроможна виплатити 35 мільйонів карбованців, що їх вимагають від неї російські телевізійники як плату за свої послуги. І якщо через місяць гроші так і не буде перераховано, всі телевізори в Таджикистані говоритимуть тільки таджицькою мовою. Для європейців, що становлять десяту частину з п'яти мільйонів жителів гірського краю, це, природно, спричинить безліч проблем.

Прощання з Російським ТВ не таке вже й малоймовірне. Легкий натяк на це зроблено вже першого дня нового року. Відбулася розкладка каналів місцевого і Російського телебачення. Перший канал, що має велику зону поширення, віддано тепер таджицьким програмам.

Юрій КУШКО.

«ВИД» не пройде

В Узбекистані не показано програму «ВИД», що включала сюжет про Тельмана Гдляна. Перед тим, як перекрити канал, Узбецька телерадіокомпанія надіслала до телестудії «Останкіно» спеціальну депешу. В ній говориться, що виступ Гдляна, який «добре дався взнаки» в республіці, принижує честь і гідність узбецького народу. Гдлян — одна з найпарадоксальніших фігур нашого часу. Діяльність його групи, що видається Росією за приклад мужності й справедливості, в Узбекистані сприймається як справжній геноцид.

Зульфія РАСУЛІ.

І В НИХ НЕМАЄ ПАПЕРУ

Єреван

З початку нового року населення Вірменії опинилось у лещатах чергової блокади. Цього разу інформаційної. Внаслідок гострої енергетичної кризи гранично скорочено час телевізійних передач. Мізерні дві години — від 21. 30 до 23. 30 — на які все ж розщедрилося вірменське телебачення, звичайно, не можуть вирішити питання інформування населення. Здавалося б, у такій ситуації лишається покладати надії на пресу. Та ба! Ось уже більше тижня республіка не одержує «Известия», «Правду», «Комсомольскую правду». Як стверджує В. Маркосян, директор видавництва «Періодика», що забезпечує населення Вірменії цими газетами, причина такої ситуації — брак паперу. Справа в тому, що, незважаючи на угоду, якої було досягнуто в жовтні минулого року між представниками «Періодики» і керівництвом московських видавництв «Известия» та «Правда» щодо поставок у Вірменію паперу, він, проте, не надходить до республіки. Таким чином нема на чому друкувати ці газети. І, судячи з усього, папір буде не скоро. Що ж робити читачам, які практично відірвані від зовнішнього світу? Як бути з передплатниками, котрі сплатили чималі гроші? Скидається на те, що ці питання сьогодні хвилюють лише читачів.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Наш прес-клуб

ОЧИМА ЗАРУБІЖНИХ КОЛЕГ

Чи є небезпечними події в колишньому СРСР? Безперечно, але небезпека була серйознішою в 70-ті й на початку 80-х років, коли брежнєвський Радянський Союз реалізовував політику військового протистояння, розгортаючи ракети «СС-20» проти Європи і здійснивши вторгнення в Афганістан. 90-і роки безпечніші, але це не означає, що вони не криють ніякої загрози: імперії, які розпадаються, завжди небезпечні.

«Монд» (Франція).

* * *

Радянські керівники повинні позбутися хибної думки, що вони в змозі здійснити економічне диво конверсії, якщо тільки їм вдасться одержати достатню західну допомогу. Нині, коли їх обсідають економічне та політичне безладдя, вони практично не можуть собі дозволити робити помилки. Врешті-решт, можливо краще закрити багато з військових підприємств і розпочати все заново.

«Авіейшн уік енд спейс текнолоджі» (США).

Експрес-новини

Міністр закордонних справ Франції Дюма розпочав поїздку по чотирьох республіках СНД, на території яких є стратегічна ядерна зброя. В центрі уваги на переговорах з главами держав — питання безпеки. Сьогодні Дюма матиме зустріч із Президентом Росії Єльциним і командуючим збройними силами СНД Шапошниковим. Потім він вирушить до Казахстану, України і Білорусі.

* * *

Македонія відкликала своїх дипломатичних представників з федерального уряду. Провідне місце в ньому, як і раніше, посідають серби.

* * *

Рада Безпеки ООН одноголосно прийняла резолюцію, що закликає Лівію видати двох її громадян, котрих звинувачують в організації вибуху американського авіалайнера над Шотландією у 1988 році. Резолюція, внесена Великобританією, США і Францією, також закликає Лівію сприяти у розслідуванні справи із французьким літаком, підірваним у 1987 році в Нігері. В результаті обох терористичних актів загинув 441 чоловік.

Посміхніться

Пам'ятник апаратнику. Малюнок з журналу «Еж» (Югославія).

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ПОДАТОК НА ДОБАВЛЕНУ ВАРТІСТЬ

Стаття 1. Загальні положення

Податок на добавлену вартість є частиною новоствореної вартості на кожному етапі виробництва товарів, виконання робіт, надання послуг, що надходить до бюджету після їх реалізації.

Стаття 2. Платники податку

1. Платниками податку на добавлену вартість є:

а) підприємства й організації, які відповідно до законодавства України мають статус юридичних осіб, включаючи підприємства з іноземними інвестиціями, що здійснюють виробничу та іншу комерційну діяльність;

б) повні товариства, що реалізують товари (роботи) та надають послуги від свого імені;

в) індивідуальні (сімейні) приватні підприємства, що здійснюють виробничу та іншу комерційну діяльність;

г) філіали, відділення та інші відокремлені підрозділи підприємств, що знаходяться на території України і самостійно реалізують товари (роботи) та надають послуги;

д) міжнародні об'єднання та іноземні юридичні особи, які здійснюють виробничу та іншу комерційну діяльність на території України;

е) особи, які займаються підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи, якщо обсяг реалізації їх товарів (робіт, послуг) перевищує 100 тис. карбованців за рік.

2. Підприємства та організації, вказані у підпунктах «а» — «д» пункту 1 цієї статті, надалі іменуються підприємствами.

Стаття 3. Об'єкти оподаткування

1. Об'єктами оподаткування є обороти по реалізації на території України товарів (крім імпортних), у тому числі виробничо-технічного призначення, виконаних робіт та наданих послуг.

2. Відповідно до даного Закону об'єктами оподаткування вважаються обороти по реалізації всіх товарів як власного виробництва, так і придбаних, а також:

а) обороти по реалізації товарів (робіт, послуг) усередині підприємства для потреб власного споживання, витрати по яких не відносяться на собівартість виробництва (обігу), а також своїм працівникам;

б) обороти по реалізації товарів (робіт, послуг) без оплати їх вартості в обмін на інші товари (роботи, послуги);

в) обороти по передачі безплатно або з частковою оплатою товарів (робіт, послуг) іншим підприємствам або фізичним особам.

Стаття 4. Оподатковуваний оборот

1. Оподатковуваний оборот обчислюється виходячи з вартості реалізованих товарів, наданих послуг і виконаних робіт. До складу цього обороту податок на добавлену вартість не включається.

При визначенні оподатковуваного обороту по товарах, на які встановлено акцизний збір, до нього включається сума акцизного збору.

При обміні товарами (роботами, послугами) власного виробництва або при безплатній їх передачі оборот, що підлягає оподаткуванню, обчислюється виходячи з вартості кожного товару (роботи, послуги), а при обміні покупними товарами — виходячи з їх купівельної ціни.

При використанні товарів власного виробництва для потреб, не пов'язаних з виробничою діяльністю, оподатковуваний оборот обчислюється виходячи з вартості таких або аналогічних товарів, а в разі відсутності такої вартості — виходячи із собівартості, визначеної у момент здійснення обороту.

При виконанні робіт чи наданні послуг для власних потреб, не пов'язаних з виробничою діяльністю, оподатковуваним оборотом є сума витрат по їх виконанню.

До оподатковуваного обороту вартість зворотної тари не включається. Податок на добавлену вартість підприємствами-виготовлювачами тари сплачується у загальному порядку.

При виготовленні товарів із давальницької сировини і матеріалів оподатковуваним оборотом є вартість їх оброблення.

При наданні туристсько-екскурсійних та оздоровчих послуг оподатковуваний оборот визначається як різниця між вартістю путівки і фактичними витратами (оплата транспорту, готелю, ресторану, екскурсій і т. ін.).

2. Для будівельних, будівельно-монтажних і ремонтних організацій оподатковуваним оборотом є вартість робіт, виконаних і прийнятих замовниками.

3. При здійсненні підприємствами посередницьких послуг оподатковуваним оборотом є сума доходу, одержаного у вигляді надбавок, винагород, зборів.

4. У підприємств роздрібної торгівлі оподатковуваний оборот при реалізації товарів визначається як різниця між цінами їх реалізації і цінами, за якими вони проводять розрахунки з постачальниками, включаючи суму податку на добавлену вартість.

У такому ж порядку визначається оподатковуваний оборот при реалізації товарів на аукціонах, а також у заготівельних, постачальницько-збутових, оптових та інших організаціях — при реалізації ними товарів за цінами, що перевищують ціну покупки.

Стаття 5. Перелік товарів, робіт, послуг, звільнених від податку

Від податку на добавлену вартість звільняються:

а) товари (роботи, послуги), що експортуються за межі митних кордонів України, а також послуги по транспортуванню, навантаженню, розвантаженню, перевантаженню товарів, що експортуються, та при транзиті іноземних вантажів через територію України;

б) товари і послуги, передбачені для офіційного використання іноземних дипломатичних і прирівняних до них представництв, а також для особистого використання дипломатичного та адміністративно-технічного персоналу цих представництв, включаючи членів їх сімей, які живуть разом з ними;

в) надання послуг міським пасажирським транспортом (крім таксі), а також послуг по перевезенню пасажирів приміським автомобільним, залізничним, річковим і морським транспортом;

г) квартирна плата;

д) вартість майна, що викуповується внаслідок роздержавлення і приватизації державної власності України, а також орендна плата по орендних підприємствах, створених на базі державної власності;

е) операції по страхуванню і перестрахуванню видачі і передачі позик, а також операції, що здійснюються по грошових вкладах, розрахункових, поточних та інших рахунках;

є) операції, що стосуються обігу валюти, грошей і банкнотів, що є законними засобами платежу, за винятком тих, що використовуються в нумізматичних цілях, а також цінних паперів (акцій, облігацій, сертифікатів, векселів та ін.);

ж) реалізація поштових марок, крім колекційних, лотерейних білетів, листівок і конвертів з марками, марок держмита та інших подібних знаків;

з) дії, що виконуються уповноваженими на те органами, по яких справляється державне мито, а також послуги, що надаються членами колегії адвокатів і перекладачами іноземних мов;

и) послуги у сфері народної освіти, пов'язані з учбово-виробничим процесом, курси, гуртки, секції, студії або уроки, що оплачуються безпосередньо учнями, а також послуги по утриманню дітей у дошкільних установах, по догляду за хворими і літніми громадянами;

і) видача, одержання патентів, авторських прав, ліцензій;

ї) ритуальні послуги похоронних бюро, цвинтарів і крематоріїв, проведення обрядів і церемоній релігійними організаціями;

к) послуги установ культури і мистецтва, театрально-видовищні, спортивні, культурно-освітні, розважальні заходи, крім відеопоказу;

л) науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи, що проводяться за рахунок державного бюджету, госпрозрахункові розробки, виконувані установами народної освіти;

м) дитяче харчування, що реалізується молочними кухнями;

н) продукти харчування для хворих діабетом;

о) медикаменти, що реалізуються лікарням та в роздрібній торговельній мережі за рецептами;

п) товари спеціального призначення для інвалідів;

р) учнівські зошити та підручники;

с) житлово-комунальні послуги: опалення, водопостачання, телефонний зв'язок і радіотрансляція;

т) вугілля та вугільні брикети;

у) електроенергія.

Стаття 6. Ставки податку і порядок зарахування його до бюджету

1. Сплата податку на добавлену вартість провадиться за ставкою в розмірі 28 процентів до оподатковуваного обороту.

При реалізації товарів (робіт, послуг) за регульованими цінами і тарифами, що включають податок, застосовується ставка в розмірі 22 процентів.

2. Суми податку на добавлену вартість зараховуються до республіканського бюджету України та місцевих бюджетів.

Стаття 7. Порядок обчислення податку

1. Реалізація товарів (робіт, послуг) підприємствами провадиться за цінами, збільшеними на суму податку на добавлену вартість. При цьому в розрахункових документах на реалізацію товарів (робіт, послуг) сума податку вказується окремим рядком.

Реалізація товарів (робіт, послуг) населенню провадиться за цінами і тарифами, що включають у себе суму податку на добавлену вартість за встановленими ставками.

2. Сума податку на добавлену вартість, що підлягає сплаті до бюджету, визначається як різниця між сумами податку, одержаними від покупців за реалізовані товари (роботи, послуги), і сумами податку, сплаченими постачальниками за матеріальні ресурси, паливо, роботи, послуги, вартість яких відноситься на витрати виробництва та обігу.

Податок на сировину, матеріали, паливо, комплектуючі та інші вироби, що придбаваються та використовуються для потреб основної діяльності, на витрати виробництва і обігу не відноситься.

При цьому не виключаються із загальної податкової суми, що підлягає перерахуванню до бюджету, податки, сплачені:

а) по товарах (роботах, послугах), використаних на невиробничі потреби, а також по основних засобах і нематеріальних активах (вартість майнових та інших прав, «ноу-хау», ліцензії та ін.). Сплата податку по товарах (роботах, послугах), використаних на невиробничі потреби, провадиться за рахунок відповідних джерел фінансування;

б) по товарах (роботах, послугах), використаних при здійсненні операцій, що звільняються від податку відповідно до пунктів «е» — «л» статті 5 цього Закону. Суми податку, сплачені постачальникам за такі товари (роботи, послуги), відносяться на собівартість виробництва і обігу.

Винятком є колгоспи, радгоспи та інші сільськогосподарські підприємства, в яких суми податку на добавлену вартість по зазначених операціях підлягають заліку на загальних підставах.

3. У разі якщо суми податку, сплачені постачальникам, перевищують суми податку, які підлягають сплаті до бюджету, різниця, що виникає, зараховується в рахунок чергових платежів або відшкодовується за рахунок загальних надходжень цього податку щомісячно, не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним.

Аналогічний порядок заліку чи відшкодування сум податку, сплачених постачальникам, застосовується і при реалізації товарів (робіт, послуг), звільнених від сплати податку відповідно до пунктів «а» — «д», «м» — «ц» статті 5 цього Закону.

Стаття 8. Строки сплати податку

1. Сплата податку провадиться щомісячно виходячи із фактичних оборотів по реалізації товарів (робіт, послуг) за минулий календарний місяць, не пізніше 15-го числа наступного місяця.

2. Датою здійснення обороту вважається день надходження коштів за товари (роботи, послуги) на рахунки у відділення банків, а при розрахунках готівкою — день надходження виручки до каси.

Для підприємств, яким дозволено визначати строк реалізації по відвантаженню товарів (виконанню робіт, наданню послуг), датою здійснення обороту вважається їх відвантаження (виконання) та пред'явлення покупцям розрахункових документів.

При безплатній передачі або обміні товарів (робіт, послуг) днем здійснення обороту є день передачі (виконання).

3. Платники податку щомісячно подають податковим органам за місцем свого знаходження декларації за встановленою формою до 15 числа місяця, наступного за звітним.

4. Міністерству фінансів України надається право встановлювати інші податкові періоди і строки сплати податку.

Стаття 9. Відповідальність платників

Платники податку та їх службові особи несуть відповідальність за правильність обчислення і своєчасність сплати податку до бюджету відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 10. Контроль за надходженням податку

Контроль за правильністю обчислення і своєчасністю сплати податку на добавлену вартість здійснюється податковими інспекціями відповідно до Закону Української РСР «Про державну податкову службу в Українській РСР».

Стаття 11. Заключні положення

1. Розмір ставки податку на добавлену вартість, а також перелік податкових пільг, передбачених цим Законом, можуть уточнюватися Верховною Радою України при затвердженні бюджету на наступний фінансовий рік.

2. Інструкція щодо застосування цього Закону розробляється Головною державною податковою інспекцією України за погодженням з Міністерством фінансів України.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ,
20 грудня 1991 року.

Постанова Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України «Про податок на добавлену вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про податок на добавлену вартість» з 1 січня 1992 року.

2. Кабінету міністрів України забезпечити широке роз'яснення цього Закону через засоби масової інформації та правильне його застосування.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ, 20 грудня 1991 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО АКЦИЗНИЙ ЗБІР

Стаття 1. Акцизний збір — це непрямий податок на високорентабельні та монопольні товари (продукцію), що включається в ціну цих товарів (продукції).

Перелік товарів (продукції), на які встановлюється акцизний збір, та його ставки затверджуються Верховною Радою України.

Стаття 2. Платниками акцизного збору є суб'єкти підприємницької діяльності, які реалізують на території України підакцизні товари.

Стаття 3. Об'єктом оподаткування є оборот з продажу на внутрішньому ринку як вироблених в Україні, так і ввезених на її територію підакцизних товарів (продукції), якщо інше не передбачено міжурядовими угодами.

Стаття 4. Ставки акцизного збору встановлюються в процентах або у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції).

Ставки акцизного збору єдині на всій території України.

Суми акцизного збору по ввезених на територію України товарах зараховуються до республіканського бюджету, а по товарах, вироблених в Україні,— до місцевого бюджету за місцем їх виробництва і республіканського бюджету у співвідношеннях, встановлених Верховною Радою України.

Стаття 5. Акцизний збір не справляється при реалізації підакцизних товарів (продукції) на експорт, якщо інше не передбачено міжурядовими угодами.

Додаткові пільги щодо акцизного збору по окремих товарах та платниках встановлюються Кабінетом міністрів України, а також місцевими Радами народних депутатів в частині сум, що зараховуються до місцевого бюджету.

Стаття 6. Суми акцизного збору, що підлягають сплаті, визначаються платниками самостійно, виходячи з обсягів реалізованих підакцизних товарів (продукції) за встановленими ставками.

Акцизний збір сплачується в порядку і строки, встановлені положенням, затверджуваним Кабінетом міністрів України.

Стаття 7. Платники акцизного збору несуть відповідальність за правильність обчислення і своєчасну його сплату відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 8. Контроль за правильністю обчислення та своєчасністю сплати акцизного збору здійснюється податковими інспекціями згідно з Законом Української РСР «Про державну податкову службу в Українській РСР».

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
18 грудня 1991 року

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України «Про акцизний збір»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про акцизний збір» з моменту його прийняття.

2. Затвердити перелік товарів (продукції), по яких сплачується акцизний збір та його ставки, згідно з додатком.

Акцизний збір справляється з обороту з продажу на внутрішньому ринку України підакцизних товарів (продукції), відвантажених після 1 січня 1992 року.

3. Кабінету міністрів України у двотижневий строк затвердити Положення про акцизний збір.

Голова Верховної Ради України I. ПЛЮЩ

м. Київ, 18 грудня 1991 року.

Додаток до постанови Верховної Ради України від 18 грудня 1991 року

ПЕРЕЛІК
товарів (продукції), по яких сплачується акцизний збір, та його ставки

Найменування товару	Ставки акцизного збору (в процентах до вартості у відпускних цінах)
Спирт питний	90
Горілка	87,5
Лікеро-горілчані вироби	75
Вина виноградні	46,5
Коньяк	55
Шампанське	47,5
Пиво	25
Шоколад	40
Ікра осетрових і лососевих риб, делікатесна продукція із цінних видів риб та морепродуктів	40
Тютюнові вироби:	
цигарки I класу	20
сигарети I класу	40
сигарети II і III класів з фільтром	25
сигарети IV класу	14
Легкові автомобілі (крім марки «ГАЗ»)	25
Легкові автомобілі «ГАЗ»	35
Шини для легкових автомобілів	62
Ювелірні вироби:	
із золота (до вартості хімічно чистого золота)	35
із срібла	23
Діаманти	75
Хутрові вироби:	
пальта, півпальта, жакети, куртки, палантини, горжетки, косинки, пелерини, пластини площею лекал 15 кв. дм і вище	35
головні убори суцільнохутрові	20
коміри	10
Високоякісні вироби з фарфору	30
Високоякісні вироби з кришталю	45
Килими і килимові вироби машинного виробництва:	
жаккардові двополотні синтетичні, в'язальні «Лірофлор»	45
жаккардові двополотні напівшерстяні, пруткові та аксмінстерські	20
Одяг з натуральної шкіри	35

Олександр БАРАБАШ: «НАШ УРЯД — АБСОЛЮТНИЙ БАНКРУТ»

«Моліться на ніч, щоб вам враз не прокинутись відомим» — застерігала поетеса. Але, мабуть, куди гірше одного разу прокинутись ошуканим.

2 січня ми з вами всі прокинулись в іншому світі. Але — сумновідомому. Цього дня ми увійшли в ринок, а точніше сказати — шубовснули в розбурхане море цін.

Ось про це була наша розмова з народним депутатом України, секретарем Комісії Верховної Ради з питань економічної реформи і управління народним господарством О. БАРАБАШЕМ.

— На пленарному засіданні, скликаному спеціально з цього приводу 4 січня, нинішнє становище з цінами називали полярно протилежно — від «лібералізації» до «ампутації без наркозу». До якої оцінки схиляєтесь ви, Олександре Леонідовичу?

— Саме до останньої. Бо вона найточніше відображає нинішній стан. Якщо в Росії, скажімо, відпущення цін відбувається в комплексі з приватизацією та іншими заходами ринкових відносин, хоча теж трохи запізно, то у нас ціни галопують, а приватизація на мертвій точці. Навіть механічне підвищення цін не було підготовлене. Уряд проробляв усе в останню ніч, ще й ставив це собі в заслугу, мовляв, он як напружено трудився. Та, люди добрі, хіба ж ми за один день дізналися про те, що така приватизація та лібералізація гряде в Росії? Свої ж захисні заходи треба було розробляти ще чотири-п'ять місяців тому. А синдром останньої ночі годиться для студента-двієчника. Тому треба набратися мужності й відверто сказати: маємо уряд двієчників.

Звичайно, багато на сесії пролунало думок (от і Президент таку саму висловив), що сьогодні, завтра не стане краще, якщо й змінити уряд. На мою думку, інакше ніколи не настане післязавтра, в якому все-таки буде краще. Бо, на моє глибоке переконання, цей уряд — абсолютний банкрут. Зважте хоча б на такий факт: у спеціально створеній урядовій комісії, коли обговорювалися різні варіанти переходу до ринку, ідеї «що робити» надходили від депутатів, науковців, але тільки не від людей в уряді, які реально командують економікою.

Візьміть, скажімо, питання з грішми. Саме уряд, як міг, відбивався від їх впровадження. Я входив до тієї групи депутатів, які ще 24 червня вносили проект постанови Верховної Ради про запровадження власної грошової одиниці. І що? Зняли з обговорення. Така сама доля чекала інші запропоновані документи. Розцінюю це не інакше, як цілеспрямований відвертий саботаж власної валюти. Отож не треба говорити, що в кожного з нас є вагомий «хвіст», який треба на всіх розділити. Наша комісія жодного разу не виступала проти радикальних реформ. І тому сьогодні «розмазувати» відповідальність, розраховуватися за чиюсь, вибачте, недолугість, то просто нечесно. Нехай відповідає винний.

— Але, відверто кажучи, саме вашій комісії на сесії чимало дісталося через відсутність законів про роздержавлення і приватизацію. Це ви не вважаєте «хвостом»?

— З пакета законопроектів як «хвіст» я мушу визнати лише один: проект Закону про антимонопольну діяльність. Ми протягом четвертої сесії так і не змогли винести його на обговорення у другому читанні. Тут уже я не маю права дорікнути урядові чи ще комусь, бо це тільки наша провина. А от з приводу інших законів у цьому ряду — не згоден. Даруйте, але невже тільки заради того, щоб його прийняти, ми мали винести будь-який, навіть сирий проект?

— Хто ж гальмував ці розробки? Не ви, комісія, а знову ж таки уряд?

— Я віддаю належне діяльності державного міністра з питань власності і підприємництва Володимира Ланового, єдиного в уряді, який сприймає радикальні зміни. Ми з ним працювали до певної межі у спільному режимі, погодили компромісну концепцію і продовжували роботу вже окремо. Але згодом з неї вихолостилися головні засади. Власне, по-людськи можна зрозуміти: певні кола законодавців не можуть відмовитись від своїх ортодоксальних позицій. От і представники від групи Віктора Сальникова, міністра у справах роздержавлення власності і демонополізації виробництва, нещодавно запропонували узгоджувальній комісії варіант законопроекту, який, на їхню думку, точно відповідає концепції. Прочитали ми його — навіть титли не змінено в документі тримісячної давності, який сесія не прийняла.

Ще одну річ хочу вирізнити у вирі подій сьогоднішнього дня. Вважаю (не знаю, чи відчуває це Верховна Рада), що нині відбувається дуже небезпечна підміна понять. Скажімо, Президент уже казав, що депутати не дають йому свободи дій, у чомусь обмежують. Але справа в тому, що і йому, і Кабінетові міністрів чомусь обов'язково хочеться втручатися саме в законодавчу сферу. Я не можу погодитися з тими, хто стверджує: указ Президента про соціальні гарантії — «чистий». Даруйте, але ж він порушує одразу три законодавчі документи. Перший — Постанова Верховної Ради України про бюджет на І квартал, адже немає в тих межах нормативів на відрахування. Я чудово розумію: соціальні гарантії необхідні. А для того, щоб вони були реальними, дайте нам розрахунки, і парламент змінить Закон. Президентові ж не слід робити цього самочинно, навіть з найблагіших, найгуманніших мотивів. Те ж саме стосується й Закону про пенсії та Закону про індексацію доходів.

— А які з них, на вашу думку, мають бути першочерговими?

— Оскільки власних грошей ми не маємо (а це був дуже вагомий гарант бодай деякого убезпечення), то насамперед потрібна індексація доходів. Якраз цей захід може бути упереджувальним. Я, наприклад, вважаю, що нині досить невдалий час для приватизації. Навіть зарубіжні вчені, які консультують нашу комісію, кажуть, що з приватизацією не варто поспішати, поки не зроблено кроків до макроекономічної стабілізації — грошової системи, фінансової, бюджетної. Адже приватизація — це перехід в іншу економічну систему координат, вона не є тактичним засобом, щоб розв'язати питання сьогоднішнього дня. Тим більше, що процес може розтягнутися на роки. А сьогодні нам треба зайнятися іншими проблемами, скажімо, величезного державного боргу, отієї страшної грошової маси, яка давить на ринок, демонополізації, врешті. А ось Кабінет міністрів пропонує нині доручити Міністерству економіки здійснювати державне регулювання цін для підприємств-монополістів. Вірите, мене це піклування просто розчулило! Тільки страшенно хочеться дізнатися: по-перше, як, виходячи з чого, міністерство регулюватиме, а по-друге, як без закону визначатимуться підприємства-монополісти? Іншими словами, дається «зелене світло» повному свавіллю Міністерства економіки в сфері ціноутворення, бо воно робитиме все на свій розсуд. Ось чому нам терміново потрібно прийняти Закон про антимонопольну діяльність. І зауважу, закон не декларативної дії, як дехто хоче, а каральний.

Тож я категорично проти пропозицій депутатів вводити приватизацію указами Президента. Ні в якому разі! Свій рівень Президентська економічна команда яскраво продемонструвала під час підготовки першого економічного указу — про боротьбу зі спекуляцією. Жахливий указ! Тому доручати цій команді власне підмінити Верховну Раду ні в якому разі не можна.

Отже, на моє глибоке переконання, від двох рішень залежить нині наше нормальне входження в процес лібералізації цін. Якщо у Верховної Ради є повага до себе й до українського народу, то вона має прийняти рішення про відставку цього уряду, щоб післязавтра все-таки стало краще. І другим рішенням чітко визначити стартові умови процесу, неухильно дотримуватися визначених нами ж правил «проходження дистанції». Болісний цей шлях мусимо пройти, бо вороття немає.

Розмову вела Зоя ШАРИКОВА.

ОСТРОВИ НЕВЕЗІННЯ І ЖАХІВ...

Налякати чи здивувати чимось страшним криворіжців практично неможливо. Бо живуть у найнебезпечнішому з екологічних і кримінгенних міркувань місті. Навіть на те, що деякі люди мешкають у зонах обвалів (під їхніми оселями — підземні ходи шахт), місцева влада особливої уваги не звертає.

Про це й написала в редакцію «Голосу України» жителька селища Роза Тернівського району Олександра Григорівна Бойко. Її разом із 16-літнім сином і 11-річною донькою та ще чотири сім'ї кинуто напризволяще в зоні, в якій за правилами безпеки не можна не те що жити, а навіть ходити.

Віддалені від магазинів, часто без освітлення і автобусного сполучення люди до того ж ще й змушені нерідко спостерігати, як палають у вогні покинуті будинки або як веселяться ночами поруч наркомани і повії. В навколишніх школах дітей попереджають, щоб не бігали в Богом і людьми забуту Розу гратися. Там, мовляв, і грабіжники, і здичавілі собаки... Почувши таке, діти Бойко гірко сміються: вони ж бо там ще й живуть. Хоча трапиться біда — докричишся навряд чи когось, адже міліція теж заглядає в покинуте селище лише врядиі-годи. Не селище, а острів невезіння, якщо не жахів.

Листа перевірив депутат

Як же сталося, що всіх із зони обвалу виселили, а п'ять сімей залишили, обгородивши табличками «Стій! Зона обвалу!»? Олександра Бойко вважає, що вся заковика в тому, що і вона, і її сусідка Марія Медведєва з двома дітьми не зуміли позолотити ручку тим, хто розподіляє квартири в об'єднанні «Кривбасруда». Саме воно мало надати житлову площу відселенцям із зони обвалу. «А хто крутнувся, прогнувся, тому і на двох дали трикімнатну квартиру, — продовжує Олександра Григорівна. — Нам же з дітьми різної статі пропонують лише двокімнатні». Та жінки зареклися, що й кроку не ступлять у бік міста, доки їм не виділять належні трикімнатні квартири. Тим більше, що з міськвиконкому одержали документ: «Кривбасруда» повинна надати житлову площу з розрахунку не менше 13,6 квадратних метрів на кожного члена сім'ї.

Треба сказати, що мешканці забудованої колись приватними оселями Рози неподинокі зі своїми бідами. Перевіряючи листа О. Бойко, я не проминув нагоди завітати ще до одного покинутого й поруйнованого шахтарями села — Краматорівки. Там теж бідує п'ять сімей. Проблеми у людей схожі як дві краплі води. Хіба що в Краматорівці пограбувань більше. На цьому особливо просило наголосити подружжя Ібалтінових.

Набравшись «яскравих» вражень з життя нікому не потрібних людей, я зателефонував голові Тернівської районної Ради Станіславу Стриженку. Поцікавився, що він думає з цього приводу. Станіслав Сергійович пообіцяв негайно розібратися та розглянути «гостре питання». Не менш уважно вислухав мене і генеральний директор об'єднання «Кривбасруда» Петро Константинов разом з відповідальною за розподіл квартир Тамарою Артеменко. Та користі з того — нуль. Перечекавши місяць, я з'ясував: до жителів Рози і Краматорівки досі так ніхто і не навідався. Хоча й обіцяли мені, як депутату, обов'язково вникнути в біди кинутих напризволяще криворіжців. Виходить, не випадково Олександра Бойко у своєму листі зробила сумний висновок: «місцева влада давно викреслила з документів наше селище так, наче й нас немає...».

Микола КРАМАРЕНКО,
депутат Криворізької міської Ради.
Дніпропетровська область.

У ЧУЖІЙ ХАТІ

День добрий, шановна редакція «Голосу України». Звертаємося до вас вперше і як в останню інстанцію. Бо куди тільки не стукали, і все марно.

Вже п'ятнадцять років працюємо ми вчителями у середній школі селища Нововоронцовка на Херсонщині. І всі ці роки живемо в приватних квартирах, які наймаємо. Прийшли сюди молодими спеціалістами, а нині в кожної сім'я, діти. Бачили б, як поневіряємося! Місцеві органи влади все обіцяють вирішити наші житлові проблеми, тішать надією, але вже й слово їхнє не гріє. Адже діти, яких ми колись вчили, давно стали дорослими, одержали квартири, а ми, їхні вчителі, і понині на задвірках.

Благаємо, допоможіть! У селищі знову споруджується 16-квартирний житловий будинок. Тільки про нас навмисне забувають.

Євгенія МУЗИЧУК, Людмила ФІНОЧКИНА, Наталія ДУДКА — вчителі.
Херсонська область.

* * *

ВІД РЕДАКЦІЇ. За минулий рік до «Голосу України» надійшло понад сотню листів, в яких читачі порушують квартирні питання. В одному з груднeвих номерів газети член Президії Верховної Ради України М. Науменко вже роз'яснював з цього приводу: вирішувати житлові проблеми — прерогатива місцевих органів влади, трудових колективів. Тут не може бути ніякого диктату з Києва. І все ж ми не втрималися, щоб не надрукувати лист трьох вчительок з Нововоронцовки. Адже здавна в нашому народі існувала добра традиція: вчителю чи лікарю на селі будували хату всією громадою, дбали про те, щоб вона була простора, світла й тепла. Бо і вчитель, і лікар присвячують все своє життя служінню людям, громаді.

Шкода, що тепер ця традиція зникла, і окремим можновладцям байдуже, що фахівець, який вчить їхніх дітей, п'ятнадцять років поневіряється в чужій хаті. На жаль, таке лихо не тільки в Нововоронцовці. Сумну історію розповідає в своєму листі до редакції й інвалід першої групи О. Рябошапка з міста Знам'янки Кіровоградської області. Сорок років працювала тут вчителькою молодших класів Євгенія Арсентівна Діднівська. Та сталося так, що на старість лишилася самотньою, а в «комуналку», де вона мала кімнату, вселили сім'ю з п'яти чоловік. Куди тільки не зверталася стара вчителька, щоб допомогли їй із житлом — і до голови міськради В. Джулая, і до депутата Верховної Ради України О. Тарасенка, і в обласну прокуратуру,— скрізь втішають, обіцяють...

Ні, ми теж проти втручання у квартирні справи диктатом з Києва. Але читаєш подібні листи і хочеться кричати:

— О, люди, люди!..

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора

Олександр БІЛИК заступник головного редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Бухгалтерія — 441-84-00

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається. Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Тираж 328605.

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311010.

Спорт

Після відродження

Турботи й плани оновленого «Колоса»

Півтора року тому за рішенням Ради Міністрів України і Укрпрофради сільське спорттовариство «Колос» знову почало працювати самостійно, вийшовши зі складу ДФСТ. Мали рацію ті, хто з самого початку висловлював побоювання, що у величезному конгломераті об'єднаного профспілкового спорттовариства турбота про здоров'я сільського трудівника відійде на задній план. Три роки, що минули після злиття ДСТ, були для сільського спортивного руху роками втрат.

Хоча тогочасний Держагропром України, як і раніше, справно виділяв республіканській раді ВДФСТ для потреб сільського спорту кошти, фонди, ліміти, транспорт, селу від цього діставалися крихти. Завмерло в районах спортивне будівництво, скорочувалися штати організаторів спорту в колгоспах і радгоспах, зійшли нанівець змагання сільських трудівників. Одне слово, підірвана була вся система управління сільським спортом, що складалася роками й грунтувалася на специфіці галузі.

Нарешті, злиття «Колоса» з іншими ДСТ було визнано за помилку, і в липні 1990 року відбувся установчий з'їзд, який відродив в Україні самостійне сільське спорттовариство з традиційною його назвою. Проте й з чималими відмінностями. Якщо раніше «Колос» фінансувала Укрпрофрада та її підрозділи на місцях, то тепер він повністю існує на кошти колгоспів, радгоспів, підприємств АПК і галузевої профспілки. Та й соціальне замовлення на зміцнення здоров'я односельців тепер видають «Колосу» не спортивні «командири», а організатори сільгоспвиробництва.

Це означає, що відроджене сільське спорттовариство націлюється насамперед на зміцнення здоров'я трудівників села засобами фізичної культури, а не на пустопорожню конкуренцію з іншими ДСТ у підготовці розрядників і членів збірних команд. Необхідність у цьому — щонайперша, бо умови для фізичного розвитку сільського жителя досить далекі від оптимальних.

Так, трудові колективи на селі забезпечені спортплощадками на 60 відсотків від потреби, спортзалами — на 18, а закритими плавальними басейнами — взагалі на 3 відсотки. В 1200 українських селах із чисельністю населення понад 500 чоловік у кожному спортивних споруд немає зовсім. Слабкість матеріальної бази сільського фізкультурного руху — одна з основних причин зростання захворюваності сільських жителів. Щодня через хворобу не виходить на роботу близько 100 тисяч працівників сільського господарства республіки, що завдає сумарних збитків майже на мільярд карбованців.

Проблема номер два для відродженого «Колоса» — кадри. За роки, що минули після його насильницького «злиття» з іншими ДСТ, сільське спорттовариство втратило 1650 (!) інструкторів-методистів з фізкультури й спорту. І якщо «Колосу» вдалося повернути багатьох досвідчених і компетентних працівників до обласної та районної ланки, то гострий дефіцит організаторів спорту «в глибинці», який існував і досі, лише збільшився.

Тому так важливо, щоб Міністерство у справах молоді й спорту добилося переважного прийому до підвідомчих йому вищих та середніх навчальних закладів фізичної культури випускників сільських шкіл. Поки що з цим кепсько.

А як страждає село не через нестачу навіть — через цілковиту відсутність в багатьох регіонах республіки елементарного спортінвентаря, найзвичайнісінької спортформи! Споживча кооперація, схоже, і не збирається що-небудь з цим робити, посилаючись на згортання спортивної індустрії. Ось де треба «Колосу» потроїти ділову заповзятливість! Сподіватимемося, що спорттовариству вдасться, як намічено, збудувати в місті Новий Роздол Львівської області фабрику верхнього спортивного трикотажу потужністю 5 мільйонів виробів на рік. Власна спортпромисловість — найкращий спосіб забезпечення села товарами спортивного призначення.

Хоча «Колос» тепер і не ставить за першочергове завдання підготовку спортсменів екстракласу, він зовсім не збирається махнути рукою на свій чималий спортивний потенціал — адже в спорттовариства є й непогані тренувальні бази, і кваліфіковані тренери, і чудово підготовлені атлети. Інша річ, що повинні відійти в минуле силкування змагатися «з містом» з усього спектру видів спорту. Переважний розвиток мають одержати в «Колосі» ті види спорту, які традиційно популярні у сільських жителів: футбол, шосейні велогонки, веслування на байдарках, боротьба, гирьовий і кінний спорт, основні підвиди легкої атлетики. І слід так налагодити справу, щоб не марнувалися на селі спортивні таланти, щоб обдарованим юнакам і дівчатам, які виросли в сільській місцевості, було прокладено прямий шлях до училищ олімпійського резерву, де є всі умови «для огрaновування алмазів».

Але й нині, зазначимо, чимало вихованців сільського спорттовариства ходять в олімпійських кандидатах. Серед них вершник В. Погановський (Миколаївська область), велосипедист О. Галкін та легкоатлет В. Попович (обидва — Київщина), байдарочниця Л. Гайор та майстер дзюдо Т. Гаврилова (обидві — Львівщина). З них сільська молодь, захоплена спортом, і бере приклад.

Як бачите, поле діяльності у відродженого «Колоса» — дуже широке, багато труднощів, маса турбот і проблем. І немає можливості спершу братися за одне, потім за інше...

Самим сільським спортивним вожакам це, мабуть, не під силу. Але ж на їхньому боці всі громадяни й організації, зацікавлені в утриманні молоді на селі! А якщо підрозділи «Колоса» зможуть залучити в союзники могутній корпус обранців народу, багато проблем фізкультурного руху розв'язуватиметься значно ефективніше, ніж раніше.

Олександр БАШКАТОВ.